

CRIME D'AMOUR

Filmesthetische bespreking

Evelien van Vessem

Week van de Franse Film 2011-2012 / Cinemagie

CINEMAGIE

Vragen voor de leerlingen

Crime d'amour bestaat uit twee delen. Het eerste deel toont ons de psychologische ontwikkeling van Isabelle, het tweede deel is een klassieke detective, met knipogen naar televisieseries zoals Poirot, naar de boeken van Agatha Christie. De twee delen zijn anders van stijl.

- 1 Waar begint volgens jou het tweede deel? Waarom?
- 2 Het eerste deel laat zien hoe Isabelle langzaam ontdekt dat ze Christine niet kan vertrouwen. De kijker heeft het al eerder door dan Isabelle. Hoe zien we dat meteen in het begin van de film?
- 3 Isabelle voelt zich betrappt wanneer Philippe binnenkomt. Waarop, en waaraan kun je dat zien?
- 4 Het kantoor wordt voorgesteld als een kille plaats. Hoe is dat gedaan?
- 5 We kunnen Isabelles veranderde houding tegenover Christine afleiden uit de manier waarop ze bepaalde voorwerpen behandelt. Kun je voorbeelden geven?
- 6 Er zit al een element van het misdaadverhaal in het eerste deel, wanneer Christine Isabelle die gemene poets bakt. Waar?
- 7 Isabelle verandert nogal eens van stijl van kleren. Zit daar een systeem in?
- 8 De loopband vertelt iets over Isabelles stemming. Op welke manier?
- 9 Het misdaadverhaal is klassiek opgebouwd, zoals Agatha Christie bijvoorbeeld dat in haar boeken deed: eerst gebeurt er een moord, maar in haar boeken weten we dan niet wie de moordenaar is, hier wel; daarna lost een intelligente detective de moord op en vertelt aan de lezer (of aan de kijker) hoe de moordenaar te werk is gegaan. Hier krijgen we de flashbacks niet via de detective, maar hoofdzakelijk via Isabelle zelf. Hoe zijn de flashbacks in beeld gebracht? Wat is het effect daarvan?
- 10 Corneau maakt niet alleen door de flashbacks die nadrukkelijk in zwart-wit zijn duidelijk dat zijn moordverhaal een pastiche is. Welk ongeloofwaardig detail gebruikt Isabelle?
- 11 Op welk moment in de film had je door dat Daniel ook niet volledig te vertrouwen is?
- 12 De film waar Isabelle naar gaat kijken is symbolisch voor het thema. Weet je hoe?

CRIME D'AMOUR

Filmesthetische bespreking – Evelien van Vessem
Week van de Franse Film 2011-2012 / Cinemagie

Antwoorden voor de leerkracht

- 1 Het tweede deel begint bij het plannen van de moord, dus na de beelden van Isabelle in foetushouding op haar sofa (gewoonlijk ligt ze in bed alsof ze in een doodskist ligt, met de armen strak naast haar lichaam). De film verandert daar van stijl; we zien Isabelle acties ondernemen waarvan we nog niet precies begrijpen waarom ze die onderneemt, de uitleg volgt later in de flashbacks. De acties zelf zijn minder afstandelijk gefilmd, met meer close-ups (onder meer van Isabelle helemaal in het zwart, er worden meer (gespeelde?) emoties getoond in de gevangenis.
- 2 Christine speelt een spelletje met de wat teruggetrokken Isabelle. Ze lijkt haar te verleiden (komt naast haar zitten, geeft haar een kus), gewoon omdat Isabelle daar zo verschrikt op reageert, en telkens als Isabelle daar ook maar enigszins op ingaat, verkilt ze weer ('A nous?' 'Si vous voulez. A nous!' met de blik al weer afgewend; of: 'Je peux vous appeler Isa?' en als Isabelle dan aarzelend knikt: 'Ah non! Non, en fait.'). Wanneer Philippe dan binnenkomt, geeft ze door haar gedrag (been in zijn schoot) duidelijk aan dat ze niet kan wachten om seks te hebben. Ze laat Isabelle zelf naar buiten gaan.
- 3 Christine loopt op blote voeten. Isabelle heeft haar schoenen uitgedaan als om te laten zien dat ze zich op haar gemak voelt, of uit bewondering (ze fungeert als een spiegel voor Christine), of misschien zelfs een soort verliefdheid op Christine. In elk geval wil ze Christines affectie. Wanneer Philippe binnenkomt, doet ze snel haar schoenen weer aan, alsof ze zich schaamt.
- 4 De kantoren zijn van elkaar gescheiden door ramen met een wit kronkelend lijnenmotief, als sneeuwlagen. De lift ziet er uit alsof hij berijmd is. (Het is niet toevallig dat Philippe met Isabelle breekt in de lift.) De hal beneden heeft metalen muren. Dat versterkt het gevoel van kilte, van een gebrek aan menselijkheid.
- 5 Daniel brengt haar het dossier over het nieuwe ontbijtgraan, met de raad er niets van te zeggen tegen Christine. Isabelle schuift het met afkeer tot over de lijn van haar werkplek op haar bureau. Later, wanneer Philippe het uitgemaakt heeft, trekt ze het beslist naar zich toe. Ze is klaar om Christine te verraden. Net voor ze dat doet, duwt ze de sjaal die ze van Christine gekregen heeft achter zich op haar stoel, een heel ongewoon gebaar voor iemand die zo ziekelijk netjes is.
- 6 Isabelle stort helemaal in wanneer ze in de garage is. Ze rijdt tegen een pilaar en stapt uit. Terwijl ze tekeergaat, gaat de camera achteruit en krijgen we een overzichtsshot, met op de voorgrond wazig de bewakingscamera. Hier weet de kijker alweer meer dan het personage. Volgens Hitchcock is dit (*suspense*) de beste manier om spanning op de wekken.
- 7 Aanvankelijk (en ook na de moord) is ze heel ingetogen gekleed, met een kraagje dat tot boven dicht is en lange mouwen. Wanneer ze Christine verraden heeft, draagt ze een ronde, open hals. Wanneer ze zit te wachten op Philippe die niet komt opdagen, heeft ze een gedecolleteerde, mouwloze jurk aan. Op Christines feestje valt ze op door haar rode cocktailjurk. Haar kleren worden uitdagender met de macht die ze naar zich toetrekt.

- 8 De tweede keer op de band heeft ze net Christine verraden. We zien dat ze de band sneller moet zetten – blijkbaar moet ze haar duivels uitdrijven. Na de moord op Christine zien we haar als enige op een band lopen, alsof haar daad haar isoleert van de rest van de mensheid.
- 9 De flashbacks zijn in zwart-wit. In tegenstelling tot de rest van de film, die met een stabiele camera opgenomen is, zijn ze opgenomen met een beweeglijke camera. Vaak wordt er niet gesneden tussen shots, maar zwiëpt de camera snel van de een naar de ander, zoals in de flashback over de aankoop van het mes (70' 10"). Dat verhoogt de spanning. Merk op dat Isabel grote moeite doet om opgemerkt te worden, zowel door de verkoopster van het mes als door de kassier van de bioscoop.
- 10 Ze schrijft 'Isa' met Christines vinger in haar eigen bloed. Dat is een ondertussen wat belachelijk cliché van slechte moordverhalen.
- 11 Bij het eten op kantoor pakt hij een pil van Isabelle op, die onder haar dienblad gerold is. Hij zal die laten onderzoeken en als chantagemiddel gebruiken.
- 12 De film heet in het Frans *Dernier rivage* en is de Amerikaanse film uit 1959 *On the Beach*, waarin de inwoners van Australië op het einde van de wereld wachten na een kernramp. Voor Christine is de moord het einde van de wereld; voor Isabelle is het in elk geval het einde van het leven zoals ze dat kende.